

Fra konservativ Side har man fra Begyndelsen af fuldt ud sluttet op om dette Forslag, stadig under Hævdelsen af, at det kun var det første Punkt i Lovforslaget, man ønskede at gaa med til. Men det har bestandig undret mig, at man ikke har gjort det mindste Forsøg paa at faa det sidste Punkt, der drejer sig om Adskillelsen af Stat og Kirke, ud af Lovforslaget. Et saadant Forsøg burde dog have været gjort, naar Partiet ikke ønsker at gaa saa langt. Det har man imidlertid ikke gjort, men man har stadig talt om, at man ønskede de kirkepolitiske Spørgsmaal overgivet til en Kirkeforsamling. Dette mener man altsaa nu fra konservativ Side at kunne gennemføre, at kunne skabe et Flertal for i Udvalget. Ellers vilde det jo ogsaa være ganske uforstaaeligt, at det konservative Parti kunde samarbejde med Socialdemokratiet i denne Sag.

Den konservative Tro paa, at man kan skabe et Flertal for en Form for Kirkeforfatning, har man i store Kredse indenfor Kirken grebet, og man har sluttet op om Krav om Udvalgsnedsættelse. Og dette Krav om at faa et Udvalg nedsat er blevet meget forstærket i Sommerens Løb ved Kirkeministerens efter min Mening ganske uholdbare Stilling overfor Præsteembedernes Besættelse, en Sag, jeg var inde paa i min Tale forleden Dag — ja, man maa maaske snarere i Sandhedens Interesse sige: Ministerens Undladelse af at besætte Præsteembeder. Og her drejer det sig jo ikke om et Par Smaaembeder, hvilket jeg har set gjort gældende i Regeringsbladene, nej, man skal nok op over de 50 Præsteembeder for at komme paa den rigtige Side. Den højtærede Kirkeminister kunde jo for saa vidt ikke bruge et bedre og skarpere Vaaben for at tvinge Ønsket om et kirkeligt Udvalg frem overfor Kirkefolket, men man maa paa den anden Side huske, at den samme Kirkeminister, der har fremkaldt denne store og berettigede Kritik, hvis han kommer til at nedsætte Udvalget, vil have det i sin Haand at præge dets Flertal. Man gaar altsaa fra den Side paa en Maade i Samarbejde med den Mand, som man vil bekæmpe. Jeg fremkom under Forhandlingerne forleden Dag med en Udtalelse om, at Kirkeministeren jo havde al sandsynlig Udsigt til at faa Flertal i dette Udvalg. Noget saadant har et københavnsk Dagblad slet ikke kunnet faa Øje paa, det mener, at denne Udtalelse er ganske uholdbar. Men jeg skal i denne Forbindelse minde om en Udtalelse, som den

socialdemokratiske Ordfører fremførte, da vi for anden Gang drøftede dette Lovforslag, idet han til den radikale Ordfører udtaler, at i det her foreslaaede Udvalg kan der slet ikke tænkes at ville blive Flertal for et Arbejde i Retning af en Kirkeforfatning. Blandt de 8 af Rigsdagen valgte vil der ikke blive Flertal herfor, men Modstand herimod. Saaledes er den kirkepolitiske Stilling paa Rigsdagen, hvad enhver ved. Med Hensyn til de 8 Medlemmer af Menighedsraadene er det en Kendsgerning, at den grundtvigske Retning er saa stærkt repræsenteret i Menighedsraadene, at der heller ikke her kan blive Flertal for en Kirkeforfatning. Valgmenighedernes og Kirkeligt Samfunds Repræsentanter kan heller ikke tænkes at gaa med dertil, saa lidt som vel nogen vil paastaa dette om de 5 Medlemmer, der skal udpeges af den højtærede Kirkeminister. Nej, gør man Facit op, vil man se, der ikke er Mulighed for, at Udvalget kan føre til en Kirkeforfatning. Jeg tror, at den ærede Ordfører ser rigtigt, og at Forholdene saa nogenlunde vil komme til at ligge som her udtalt, men noget bestemt i saa Henseende kan selvfølgelig ingen helt forudsige. Jeg vilde alligevel finde det noget dristigt, om man paa nærværende Tidspunkt gav en stor Del af Kirkefolket den faste Overbevisning, at der igennem det her foreslaaede Udvalg blev givet de kirkeforfatningsvenlige endog særdeles god og gunstig Lejlighed til at faa deres Kirkeprogram gennemført og til at faa Kirkens Forhold ordnet, saaledes som de nu ønsker det.

Venstre har ikke kunnet støtte dette Udvalg, fordi vi ikke har Tillid til, at et Udvalgsarbejde, der ledes og præges i sit Flertal af socialdemokratisk Kirkesyn og Kirkepolitik, kan føre i den Retning, i hvilken vi ønsker vor Folkekirke ført. Vi er indenfor Venstrepartiet absolut Venner af Selvstyre indenfor Kirken, og at dette ikke er tomme Ord, har vi bevist gennem Kirkelovene af 1903 og 1922, Love, som ogsaa de Konservative har været glade for og har sagt Tak for, da det var Love, som netop gav Frigørelse paa mange forskellige Omraader og øget Selvstyre indenfor Kirken. Men disse Love blev bekæmpet af det socialdemokratiske Parti, som netop ved den Lejlighed havde den højtærede Kirkeminister til Ordfører.

Trods dette vil de Konservative altsaa nu gaa ind i et Samarbejde med det socialdemokratiske Parti, og samtidig har man slaaet fast overfor en hel Del kirkelige